Lieta Nr.11520022215

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 5.janvārī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Ādamsone-Struža
piedaloties prokuroram Dž.Pookam
aizstāvei U.Pētersonei
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā **/pers. B/** (Lietuvas personas kods /personas kods/), dzimušu /datums/(turpmāk arī apsūdzētais), apsūdzēts pēc Krimināllikuma (turpmāk-KL) 260.panta pirmās[1] daļas, un tiesas izmeklēšanā tiesa

k o n s t a t ē j a

Apsūdzētais, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 4., 10., 38.4., 112., 113. un 119. punktā noteiktās prasības, vadīja transportlīdzekli, un tā rezultātā nodarīja cietušajai vidēji smagus miesas bojājumus, un tieši:

2015.gada 20.martā laikā ap plkst.8.05, vadot transportlīdzekli Mercedes Benz 1840 ar Lietuvas Republikas valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, ar puspiekabi Narko ar Lietuvas Republikas valsts reģistrācijas numura zīmi /numurs/, Ķekavas novadā, pa autoceļa Rīga-Bauska 11.km, kurš bija klāts ar sausu asfaltbetona segumu, Rīgas virzienā, noziedzīgi pašpaļāvīgi pārkāpa Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk-CSN) 4., 10., 38.4., 112., 113.un 119.punkta prasības, vieglprātīgi uzskatot, ka kaitīgas sekas neiestāsies, būdams ceļu satiksmes dalībnieks, nerīkojās tā, lai neradītu ceļu satiksmei bīstamas vai traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus, nedarīja visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, neizvēlējās braukšanas ātrumu, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus, atkarībā no braukšanas ātruma neizvēlējās tādu distanci, lai, priekšā braucošajam transportlīdzeklim bremzējot, būtu iespējams izvairīties no sadursmes, novērsa uzmanību no transportlīdzekļa vadīšanas, bet pamanot ceļu satiksmei bīstamu šķērsli, tas ir ieraugot uz savas braukšanas joslas priekšā stāvošos transportlīdzekļus, pilnībā neapturēja savu transportlīdzekli, kā rezultātā izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kura laikā apsūdzētā vadītā automašīna Mercedes Benz 1840 ar Lietuvas Republikas valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ ar puspiekabi /nosaukums/ ar Lietuvas Republikas valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, ar priekšdaļas kreiso stūri ietriecās uz braucamās daļas stāvošās automašīnas Mazda 323 ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ aizmugures labajā stūrī, kā rezultātā automašīna Mazda 323 ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ ar priekšdaļas labo stūri tika ietriekta tai priekšā stāvošās automašīnas Chevrolet Kalos ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ kreisajā aizmugurējā stūrī.

Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā automašīnas Mazda 323 ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ vadītājai /pers. F/ tika nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisīja ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Apsūdzētais izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts KL 260.panta pirmajā[1] daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētajā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, paskaidrojot, ka ir saprotama pierādījumu pārbaudes neveikšanas būtība un procesuālās sekas. Nožēlo izdarīto. Cietusī pieteica morālā kaitējuma kompensāciju 20 000 EUR apmērā. Apsūdzētais pieteikto kaitējumu atzina daļēji, t.i.3000 EUR.

Ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzina sevi par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts KL 260.panta pirmajā[1] daļā, un lietas materiālu pārbaudes rezultātā iegūta pārliecība, ka tie apstiprina apsūdzētā vainu, prokurors neiebilda pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma (turpmāk-KPL) 499.pantu tiesas sēdē pieņemts lēmums neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Sakarā ar to, ka cietusī tiesas sēdē pieteica kaitējuma kompensāciju, kuras apmēram apsūdzētais piekrita daļēji (atzina kaitējuma kompensāciju 3000 EUR), tiesa saskaņā ar KPL 499.panta otro daļu, ņemot vērā to, ka kaitējuma kompensācijas apmērs neietekmē noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, nolēma veikt pierādījumu pārbaudi tikai jautājumā par kompensācijas apmēru.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina krimināllietā ir pierādīta, un saskaņā ar KPL 527.panta trešo daļu spriedumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

Tiesa konstatē visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai apsūdzētā darbības atzītu par noziedzīgu nodarījumu un kvalificē tās pēc KL 260.panta pirmās[1] daļas.

Saskaņā ar KL 46.panta prasībām, sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus. Nosakot apsūdzētajam soda veidu, atbilstoši KL 46.panta otrajai daļai, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Tāpat pie soda noteikšanas tiesa ņem vērā arī KL 35.pantā definēto soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību; atjaunot taisnīgumu; sodīt

vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; resocializēt sodīto personu; panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saskaņā ar KL 7.pantu apsūdzētais izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas pieskaitāms pie mazāk smagiem noziegumiem.

Par apsūdzētā personību noskaidrots, ka viņš dzimis /datums/, Lietuvas pilsonis, ar vidējo izglītību, precējies, strādā /nosaukums A/, vidējie ienākumi 650 EUR, dzīvesvieta /adrese/, agrāk nesodīts (lietas 7., 132.lapa).

Nosakot apsūdzētajam soda veidu, atbilstoši KL 46.panta trešajai daļai, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar KL 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli ir atzīstama vainas atzīšana un nožēla par izdarīto.

Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (*sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr.SKK-232/08*).

Saskaņā ar KL 48.pantu apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

Ņemot vērā minētos apstākļus, noklausoties apsūdzētā paskaidrojumus, izvērtējot prokurora viedokli par soda noteikšanu, tiesa uzskata, ka apsūdzētajam sods nosakāms naudas soda veidā atbilstoši KL 260.panta pirmās[1] daļas sankcijai. Tiesa ir guvusi pārliecību, ka naudas sods sasniegs KL 35.pantā noteikto mērķi.

Tiesa, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā KL 41.panta otrās daļas nosacījumus un Ministru kabineta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" noteikto minimālās darba algas apmēru – 370 EUR, apsūdzētā mantisko stāvokli. Lietā konstatēts, ka apsūdzētā vidējie ienākumi mēnesī ir 650 EUR.

Pārējos panta sankcijā noteiktos sodus tiesa nevērtē, atsaucoties uz Augstākās tiesas 2014.gada Tiesu prakses apkopojumu „Tiesas nolēmumu struktūra un saturs lietās par vairākiem vienveidīgiem noziedzīgiem nodarījumiem", kas apspriests Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta tiesnešu sapulcē un atzīts par publiskojamu.

Saskaņā ar KL 41.panta sesto daļu, ja naudas sods nav samaksāts, tad gadījumos, kad tas noteikts līdz trīsdesmit minimālo mēnešalgu apmērā, to aizstāj ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vienu minimālo mēnešalgu rēķinot kā četras īslaicīgas brīvības atņemšanas dienas, taču ne vairāk par trim mēnešiem.

2014.gada 14.oktobrī apsūdzētajam piemērots drošības līdzeklis, uzturēšanās noteiktā vietā (lietas 58.lapa), kas tiesas ieskatā, lai nodrošinātu sprieduma izpildi, atstājams negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Lietā par cietušo atzīta /pers. F/ (lietas 66.lapa). Tiesas sēdē cietusī pieteica morālā kaitējuma kompensāciju 20 000 EUR.

Tiesas sēdē cietusī par pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju paskaidroja, ka morālo kaitējuma kompensāciju ir pieteikusi tādēļ, ka pārdzīvo, ka vairs nespēj veikt darba pienākumus, kādi viņai bija līdz šim. Samazinājusies fiziskā spēja veikt darbu. Sakarā ar pienākumu pildīšanu darbā šobrīd saņem algu mazāk par 250 euro. Līdz pensijas vecumam sanāk starpība 20 000 euro. Viņai piedāvāja paņemt 8 mēnešu ilgu slimības lapu, bet viņa atteicās, jo pēc tam nevarētu atgriezties atpakaļ darbā. Viņai bija paredzēts pieskatīt mazbērnu, bet tā, kā viņa drīkst celt smagumus tikai līdz 10 kg svara, vairs mazbērnu pieskatīt nevar. Viņa nevar palīdzēt ģimenei, nerunājot par sportu un hobijiem. Nezina kādas sekas būs pēc skriemeļu nomaiņas. Tādējādi prasa kompensāciju par fiziskajām un morālajām ciešanām. No apdrošinātājiem jau saņēmusi 7000 euro kā nemateriālo kompensāciju. Mantisko kaitējuma kompensāciju apdrošinātāji ir seguši.

Saskaņā ar KPL 351.panta pirmo daļu cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā.

Tiesa atzīst, ka cietušās tiesas sēdē pieteiktā kaitējuma kompensācija nav nosakāma.

Augstākā tiesa vairākos lēmumos ir atzinusi, ka, nosakot materiālā zaudējuma un morālā kaitējuma apmēru, tiesai ir jāņem vērā apdrošinātāja izmaksātā vai iespējamā apdrošināšanas atlīdzība *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 29.oktobra lēmumu lietā Nr.SKK – 586/2008, Augstākās tiesas*
Senāta 2009.gada 3.jūnija lēmumu lietā SKK – 308/2009).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19.pantu personai nodarītie zaudējumi iedalās materiālos zaudējumos un nemateriālos zaudējumos, un tieši:

1.Ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie materiālie zaudējumi ir zaudējumi sakarā ar cietušās personas ārstēšanu, pārejošu darbnespēju, darbspēju zudumu, nāvi.

2.Ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie nemateriālie zaudējumi ir zaudējumi, kas saistīti ar sāpēm un garīgām ciešanām sakarā ar cietušās personas fizisku traumu, cietušās personas sakropļojumu, invaliditāti, apgādnieka, apgādājamā vai laulātā nāvi, apgādnieka,
apgādājamā vai laulātā 1.grupas invaliditāti.

3.Apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem materiālajiem un nemateriālajiem zaudējumiem nosaka Ministru kabinets.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 15.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (ja apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda) sedz zaudējumus, nepārsniedzot noteikto apdrošinātāja atbildības limitu:

1) personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai — līdz 5 000 000 *euro* neatkarīgi no cietušo personu skaita;

2) mantai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai — līdz 1 000 000 *euro* neatkarīgi no trešo personu skaita.

(2) Zaudējumus, kuri netiek atlīdzināti saskaņā ar šo likumu vai kuri pārsniedz noteikto apdrošinātāja atbildības limitu, trešā persona ir tiesīga pieprasīt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. *(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.09.2007. un 19.09.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.).*

2014.gada 17.jūnija MK noteikumi Nr.340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātajā apdrošināšanā par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem (*spēkā no 2014.gada 11.jūlija*).

Tiesa atzīst, ka cietušajai atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumam ir tiesības saņemt zaudējumu atlīdzību sakarā ar radīto kaitējumu – gan materiālo, gan nemateriālo, kas noteikti šī likuma 15. un 19.pantā. Atlīdzību par nemateriālajiem zaudējumiem aprēķina atbilstoši MK noteikumu Nr.340 pielikumā norādītajam.

Ņemot vērā norādītās tiesību normas, judikatūru, cietušā tiesības saņemt atlīdzību no apdrošinātājiem, tiesa atzīst, ka nav pamata šajā krimināllietā izvērtēt un noteikt cietušās morālo kaitējuma kompensāciju attiecībā, kas radušies CSNg rezultātā.

Turklāt kompensācijas nenoteikšana vai pieteikuma atstāšana bez izskatīšanas neliedz personai tiesības prasīt kaitējuma atlīdzināšanu civiltiesiskā kārtībā. (*skat. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 1.marta lēmumu lietā Nr. SKK- 96/2007, Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 13.janvāra lēmumu lietā Nr. SKK-23/2009).*

Lietisko pierādījumu lietā nav. Arests apsūdzētā mantai nav uzlikts.

Lietā radušies procesuālie izdevumi 123,80 EUR, par aizstāves sniegto juridisko palīdzību tiesas procesā. Saskaņā ar KPL 368.panta pirmo daļu aizstāvja darba samaksa, kas izmaksāta no valsts līdzekļiem, piedzenama valsts labā no apsūdzētā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Atbrīvošanas pamatu no aizstāvja darba samaksas tiesas nesaskata.

Saskaņā ar KPL 321.[1]panta trešās daļas pirmā punkta nosacījumiem sprieduma rakstveida tulkojumu nenodrošina, ja notiesājošs spriedums taisīts lietā, kura pirmās instances tiesā izskatīta, neizdarot pierādījumu pārbaudi.

Saskaņā ar KPL 499., 511.-514., 520., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

atzīt /pers. B/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts KL 260.panta pirmajā[1] daļā un sodīt viņu ar **naudas sodu 1850 EUR.**

Noteikt, ka naudas sods jāsamaksā 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Naudas sods jāiemaksā bankas iestādē, norādot krimināllietas Nr.11520022215, saņēmēja NMR 90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV34TREL1060191011100, maksājuma mērķis – naudas sods, **kvīts par samaksu nekavējoties jāiesniedz tiesas kancelejā** (var nosūtīt arī elektroniski).

Atstāt negrozītu piemēroto drošības līdzekli, uzturēšanās noteiktā vietā, līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Cietušās/pers. F/ pieteikto kaitējuma kompensāciju **nenoteikt.**

Piedzīt no **apsūdzētā** par labu valstij 123,80 EUR par aizstāves U.Pētersones sniegto juridisko palīdzību tiesas procesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Procesuālos izdevumus par aizstāves juridisko pakalpojumu sniegšanu tiesas sēdē jāsamaksā 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas: Valsts kases kontā-saņēmējs: NMR90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV68TREL1060001239300. Maksājumu apliecinošs dokuments jāiesniedz Rīgas rajona tiesas kancelejā. Pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām nesamaksātie procesuālie izdevumi piedzenami piespiedu kārtā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma teksta pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas rajona tiesā.

Pilna sprieduma teksta pieejamības diena 2016.gada 19.janvārī.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Ādamsone-Struža